

Examenprogramma kunst (beeldende vormgeving) vwo

(bron: eindexamens.nl)

Het eindexamen

Het eindexamen bestaat uit het centraal examen en het schoolexamen.

Het examenprogramma bestaat uit dat van het vak kunst (algemeen) en de volgende domeinen:

Domein A Vaktheorie

Domein B Praktijk

Domein C Oriëntatie op studie en beroep.

Het schoolexamen

Het schoolexamen heeft betrekking op de domeinen A, B en C, en indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen, die per kandidaat kunnen verschillen.

Indien de kandidaat met het profiel cultuur en maatschappij het eindexamen aflegt in een van de vakken kunst (beeldende vormgeving, muziek, drama of dans) in het vrije deel om te voldoen aan de verplichting dat in dat vrije deel het eindexamen tenminste één vak omvat met een normatieve studielast van tenminste 440 studielasturen, en hij ook als onderdeel van het profieldeel reeds eindexamen aflegt in een van de vakken kunst (een andere variant), wordt het onderdeel kunst (algemeen) in het examen (en dus het centraal examen) vervangen door aanvullende verdiepende en/of verbredende onderdelen op het gebied van kunst in het schoolexamen met een normatieve studielast van ten minste 160 studielasturen, door het bevoegd gezag te bepalen. Er is dan dus geen centraal examen.

De examenstof

Domein A: Vaktheorie

Subdomein A1: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers

1. De kandidaat kan mede op basis van bronnenmateriaal het beeldend werk van kunstenaars en vormgevers beschrijven, onderzoeken en interpreteren, rekening houdend met visies, doelen, tijd, plaats, functie, kunstopvattingen, normen en waarden en de historische ontwikkeling.

Subdomein A2: Beeldend werk van kunstenaars en vormgevers in relatie tot het eigen beeldend werk van de kandidaat

2. De kandidaat kan beeldend werk van kunstenaars en vormgevers onderzoeken in relatie tot het eigen beeldend werk.

Subdomein A3: Eigen beeldend werk

3. De kandidaat kan eigen beeldend werk en werkproces beschrijven en beargumenteerd evalueren.

Domein B: Praktijk

4. De kandidaat kan probleemstellingen met betrekking tot zowel autonome als toegepaste beeldende kunst en vormgeving onderzoeken en de daaruit ontwikkelde ideeën in een beeldende verwerking uitvoeren, daarbij beeldende middelen aanwenden in een doelgericht werkproces en het werk zo presenteren dat de beschouwer inzicht krijgt in het werkproces.

Domein C: Oriëntatie op studie en beroep

Invulling Lessen Kunst Beeldend 13 Vwo 2009/ 2010

7 x 8.30 t/m 10.05 uur + 1 x examen

In de lessen wordt gewerkt aan het praktische deel van de opdracht. De kandidaat formuleert aan het einde van de les zijn/ haar eigen huiswerk. Ook kan de docent extra onderzoekwerk opgeven.

Van 8.30 tot 9.50 uur wordt er gewerkt aan het praktische deel.

Van 9.50 tot 10.05 wordt er gereflecteerd en geanalyseerd. Er worden foto's gemaakt voor het verslag, aantekeningen gemaakt voor het verslag en het huiswerk wordt geformuleerd.

Les 1 en 2 zijn oriënterend van karakter. De thema's en opdrachten worden gelezen en besproken. De kandidaat oriënteert zich op de thema's. Er worden schetsen gemaakt, zowel 2- als 3 dimensionaal.

In les 3 weet de kandidaat welk thema hij/zij gaat uitwerken. In les 3 en 4 oriënteert de kandidaat zich op dit thema.

In les 5 t/m 7 wordt het eindwerk uitgewerkt.

De lessen

De lessen vallen op: 27/10, 03/11, 17/11, 24/11, 01/12, 08/12, 15/12 & 22/12 schoolexamen.

Inleveren

Aan het einde van de periode wordt het werk ingeleverd. De leerlingen doen examen op 22 december. Alle leerlingen leveren hun werk in op 22 december. Er kan na 22 december niet meer gewerkt worden aan het praktische noch aan het schriftelijk werk.

Tenstoonstelling

Vanaf 12 maart wordt het 2- en 3-dimensionale werk van zowel de havo als de vwo kandidaten een week tentoongesteld. In deze week valt ook het slotconcert van de examenklas. De leerlingen zijn verantwoordelijk voor de tentoonstelling. Het werk moet goed gepresenteerd worden, dwz. ingelijst of op een sokkel en voorzien van naam en titel. Ook moet er een gezamenlijk schrijven komen met een beschrijving van alle tentoongestelde werken. Een affiche moet gemaakt worden om de expositie aan te kondigen. Havo en Vwo leerlingen werken samen..

Werkwijze

Praktijk (= productief):

De opdrachten moeten 2- of 3-dimensionaal (plat of ruimtelijk) uitgewerkt te worden. Het thema wordt onderzocht en na enige tijd wordt de kandidaat gevraagd of hij/zij ruimtelijk of plat wil uitwerken. Het praktijkwerk wordt zoveel mogelijk in de lessen en op school gemaakt.

Vaktheorie (= reflectief):

Een gedeelte van de opdrachten zal bestaan uit het samenstellen en geven van een presentatie.

Daarnaast moet er een werkverslag gemaakt worden. Dit gebeurt in een schrift dat de kandidaat inlevert bij het beeldend werk. Na iedere les moet er een werkverslag gemaakt worden en moet er worden bedacht wat er in de volgende les gaat gebeuren. De les is voor het praktisch werk. Het schriftelijke en theoretische werk moet thuis gedaan worden en is dus huiswerk. Ook buiten de lessen om kun je je docenten om hulp vragen hierbij.

Vaststellen van de cijfers:

Bij het vaststellen van het cijfer wordt gelet op: produkt én proces, presentatie inclusief werkverslag.

Zowel bij het produkt als het proces zullen de volgende aspecten bekeken worden:

- Stellingname die de kandidaat neemt t.a.v. zichzelf en/of de inhoud: zichtbaar gemaakt in het proces, product en werkboek.
- Beeldinformatie: op welke wijze(n) zijn de beeldaspecten voortgekomen uit de stellingname verwerkt in de opdracht. Is de kandidaat in staat de keuzes te verantwoorden.
  - Is er sprake van een relatie tussen de opdracht (thema / gekozen uitwerkingsvorm) en de gekozen beeldende aspecten, vormgeving, materialen en technieken (weergegeven in het werkboek).
  - Verantwoording van de gekozen presentatievorm
  - Ten aanzien van het proces geldt daarnaast nog: het gemaakte werk dient uitsluitend en alleen door de kandidaat vervaardigd te zijn (authentiek te zijn), dit kan alleen indien de kandidaat het eindwerk zoveel mogelijk **op school** vervaardigd. (Eventueel kan in overleg met de docent besproken worden of / welke arbeidsintensieve onderdelen thuis uitgewerkt mogen worden.)
  - De kandidaat dient het werk binnen de gestelde tijd af te hebben.
  - Het cijfer wordt vastgesteld door twee docenten die het proces gevolgd hebben.
  - Het werk is niet herkansbaar.

Werkverslag

HET WERKVERSLAG wordt gemaakt in een *periodeschrift* met tekenpapier of een vergelijkbare vorm. Je moet het iedere les meenemen en aantekeningen maken of deze later thuis uitwerken.

Tip: maak aan het einde van iedere les digitale foto's met je eigen camera of de camera uit de mediatheek voor je procesbeschrijving.

Wat komt er in het werkverslag?

- 1) waarom je hebt gekozen voor dit thema (inhoudelijk). Licht je keuze toe.
- 2) de keuze van de gebruikte technieken, materialen
- 3) logboek met *wat* je *waarom* gedaan hebt (het werkproces) en
- 4) een beeldanalyse van het eigen werk (raadpleeg de beeldbeschrijving CKV I)
- 5) oriëntatie op studie en beroep.
- 6) Onderzoek het werk van een kunstenaar of stroming die met jouw werk overeenkomt. Wat bewoog deze kunstenaar (s)? Wat spreekt jou aan in dit werk? Wat is het verband en wat is het verschil met jouw werk?

Ad 1: Wat is de inhoud, de betekenis van je werkstuk(ken); wat wil je ermee zeggen?

Ad 2: Licht je keuzes toe.

Ad 3: Logboek/lesverslag met daarin:

- Welke materialen en technieken heb je geprobeerd en welke heb je uiteindelijk gekozen?
- Wat was je inspiratiebron? Welk beeldmateriaal heb je gebruikt?
- Hoe is je werkstuk tot stand gekomen?

Ad 4: Beschrijf de voorstelling. Beschrijf de vormgeving aan de hand van de beeldelementen (vorm, kleur, ruimte, licht, compositie, faxtuur en textuur) en zo mogelijk de functie..

Ad 5: De volgende vragen moeten beantwoord worden:

- 1) Waarom heb je voor Kunst Beeldend gekozen? Welke aspecten spreken je aan?
- 2) Welke plaats zou je dit vak willen geven in je vervolgopleiding of in je toekomst?
- 3) Kies een opleiding met een kunstzinnig karakter en
  - bestudeer deze opleiding in voorlichtingsbrochures: wat kun je met deze opleiding/ hoe is de arbeidsmarkt?
  - of interview iemand die deze opleiding gevolgd heeft en met deze opleiding werkzaam is
  - of ga naar een open dag/meeloopdag van deze opleiding.Schrijf je bevindingen op.

Ad 6: Naar aanleiding van de bij het thema genoemde onderwerpen of kunstenaars maak je een studie waarmee je aansluit op je eigen werk.

Inleveren tegelijk met je beeldend werk

BEOORDELING:

Opdracht 1 t/m 3 en 6 worden beoordeeld op inhoud, originaliteit en ideeënrijkdom.

Opdracht 4 wordt beoordeeld op juistheid.

Opdracht 5 moet gemaakt zijn.

Inleveren tegelijk met je beeldend werk

Thema's 2011/2012

I Toegepaste kunst

Behalve autonome is er ook toegepaste kunst. Dat betekent dat je alledaagse gebruiksvoorwerpen zo vormgeeft dat er sprake is van een kunstzinnig ontwerp, design. In feite zijn alle gebruiksvoorwerpen via de tekentafel ontwikkeld. Ontwerp een gebruiksvoorwerp voor in de keuken, waarbij je je laat inspireren door de multiculturele samenleving in Nederland. Deze opdracht is in principe alleen 3- dimensionaal uit te voeren. Twee dimensionaal is mogelijk wanneer de ontwerpen zelf voldoende kunstzinnig karakter hebben.

II "Hofcultuur"

Vanaf de 15^e eeuw werken kunstenaars veel voor de hoven van Europa. Vaak in de vorm van een mecenaat. Stel je voor dat de Nederlandse Koninklijke familie je mecenas is en jij de opdracht krijgt een kunstwerk te maken voor het werkpaleis, huis Noordeinde in Den Haag. Het kunstwerk moet de hedendaagse Nederlandse cultuur representeren. Maak een 2 of 3 dimensionaal kunstwerk of een serie kunstwerken die aantoonbaar geïnspireerd zijn op hofcultuur. Alle kunstvormen zijn toegestaan.

III Duurzame menselijke omhulling

De omhulling door textiel van het menselijk lichaam kent vele functies. Deze functies zijn behalve universeel (bescherming tegen weersinvloeden) ook cultureel bepaald. Onze cultuur is een wegwerpcultuur, waarbij de levensduur van producten bij de productie al bepaald is. Ontwerp een kledingstuk, waarbij je uitsluitend gebruik maakt van oude materialen.(recyclen) Je kunt hierbij een duidelijk standpunt verdedigen ten aanzien van duurzaamheid. Textiel *kan* een uitgangspunt zijn maar het *hoeft* niet.

IV past meets present ontmoeting tussen middeleeuwse religieuze en hedendaagse seculiere kunst.

Kunstenaars hebben zich in de laatste anderhalve eeuw vaak laten inspireren door de kunst uit het verleden. Alles is al eens gedaan, is er nog een toekomst voor de moderne kunst? En waar ligt die dan? Welke rol speelt religie of spiritualiteit nog in onze samenleving? Waar is de bron van onze cultuur, en speelt die bron nog een rol in onze hedendaagse kunsten cultuur? Onderzoek op welke wijze de kunst van het verleden voor moderne kunstenaars een inspiratiebron is geweest. Maak je eigen hedendaagse kunstwerk dat aantoonbaar geïnspireerd is op de middeleeuwse kunst.

Deze opdracht is zowel 2 als 3 dimensioneel en digitaal uit te voeren

V Affiches

Affiches geven informatie, roepen op tot verzet of tot actie of maken reclame Een boodschap en een beeld; taal en teken. Affiches zijn vaak kunst; in Hoorn is zelfs een affiche museum. Grafisch ontwerpen is een vak apart.

In 2013 is het 300 jaar geleden dat de Vrede van Utrecht tot stand kwam. Deze vrede van Utrecht is een uniek feit, omdat voor het eerst conflicten aan de onderhandelingstafel werden opgelost in plaats van door oorlog te voeren. De historische ondertekening van de Vrede was op 11 april 1713. De betekenis (symbolisch) is respect voor religieuze, etnische en culturele verschillen en bijv. de kracht van kunst en cultuur voor sociale duurzaamheid.

Ontwerp een eigentijds affiche voor een tentoonstelling over dit onderwerp of om dit onderwerp onder de aandacht van de bewoners van de provincie Utrecht te brengen.

Typografie is een belangrijk onderdeel van deze opdracht!

www.affichemuseum.nl,

Deze opdracht is alleen 2 dimensioneel uit te voeren. Fotografie kan een rol spelen.